

SALHUS MENIGHETSBLAD

NR. 3 - 2020 - 37. ÅRG.

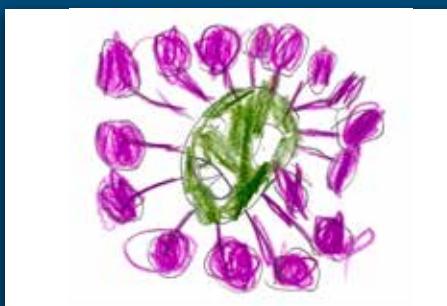
FOR HORDVIK, SALHUS, MJØLKERÅEN OG MORVIK

Foto: Linda Vabø

Ny kapellan og kantor

Side 18-19

**Pandemien sett gjennom
barneøyne** Side 6-7

Tre av menighetens viktigste

Side 3

Menighetens nettsider:
kirken.no/nb-NO/fellesrad/Bergen/menigheter/Salhus-menighet
facebook.com/salhusmenighet
E-postadresse:
salhus.menighet.bergen@kirken.no
Tlf Salhus menighet: 55 36 22 41
Bestilling av dåp, vielser og gravferd,
Telefon: 55593210.
Kontortid: tirsdag, onsdag og torsdag fra kl 9.00 til 13.00.
Direkte innvalg telefoner:

Sogneprest
Hanne Zimmermann-Ølberg
Tlf.: 55 36 22 42
Epost: ho969@kirken.no

Kapellan (vikar),
Børge Ryland
Tlf.: 55 36 22 43
Epost: br265@kirken.no

Menighetspedagog
Elise Lindtner Sæle
Tlf.: 55 36 22 48
Epost: es232@kirken.no

Administrasjonsleder
Kristi Elin Aadland
Tlf.: 55 36 22 41
Epost: ka365@kirken.no

Menighetsrådsleder:
Per Vidar Halsnes
Epost: Per-Vidar.Halsnes@bkk.no

Kirketjener
Joana Vaitke
Epost: jv694@kirken.no

Diakonarbeider:
Helen Toppe
tlf:
epost: ht263@kirken.no

Ungdomsarbeider
Christian Dossou Nonvide
Epost: co744@kirken.no

Bladets adresse:
Salhus menighetskontor - Vikavn. 14, 5107 Salhus
Felleskonto for bladet: 1602.56.64926 -
Merk giroen «Menighetsblad»

Opplag: 3500. Kommer ut ca. 5 ganger pr. år.

Redaksjon: Ansvarleg redaktør: Magne Fonn Hafskor
- mobil 92294877 • Lokalredaktør Helen Toppe
- epost: ht263@kirken.no
Annonseansvarlig: Torill Hatlebrekke Husebø
- mobil 99550787/ epost: thh@bkkfiber.no

Design og trykk: MOLVIK GRAFIK AS

Neste utgave av Salhus Menighetsblad kjem ut torsdag 17. september. Frist for levering av lokalstoff er fredag 28. august.

Andakt

Forglemmegei

Hvor ofte er det ikke slik, at det først i ettertid går opp for oss hva vi hadde? Hadde vi bare satt mer pris på det som var, det vi hadde; ja, til og med de eller den vi hadde rundt oss. Mange har hatt mer tid til å legge merke til våren når mye av vår vante aktivitet er satt på vent i disse Korona-tider.

AV BØRGE RYLAND, VIKARPREST

FORGLEMMEGEI: Blomsten med bud fra Gud. (Foto: Tauno Erik)

*Hvitveisen er kommet til endes,
og karsen om senn.
Da våren var....,
kom blomsten med sommeren på Tiriltunga.
Jeg må ha tatt meg en Marihøne-blund,
og våknet først av stille Blåklokke-klang.
Da ser jeg blomsten med bud fra Gud:
Forglemmegei.*

(Dikt av en forundret Børge Ryland)

En herlig vår kan fornye vår tro på sommeren, og åpne våre sinn og hjerter, så vi strekker oss etter det som ligger foran. Og nettopp det går an å merke. Det er en lengsel etter det normale, etter å kunne treffe kjente og kjære, kunne delta i fellesskap uten frykt for smitte. Ja, vi savner det vi tok for gitt før alle smitteverntiltakene ble satt i verk.

Også et kjent sitat av den svenske forfatteren Stig Johansson, setter livet i perspektiv: «*Alla dessa dagar som kom och gick, inte visste jag att det var livet*». Det kan kjennes som om jeg er en amatør tross en god slump med leveår! For jeg har aldri vært så gammel som jeg er nå! Det er like nytt som dagen er ny. Så i min alder har jeg aldri før møtt våren, eller sommeren, eller livet.

I avisens stod det nylig en overskrift: «Norges eldste er død». Men det kan vel ikke stemme? I Det nye testamentet, i brevet til Hebreerne, kapittel 3 og vers 13-15, står det:

«Dere skal heller oppmunstre hverandre hver dag, så lenge det heter «i dag», så ingen av dere skal la seg bedra av synden og bli forherdet. Vi har jo del i Kristus, så sant vi helt til det siste holder fast på det grunnlaget vi hadde i begynnelsen. Når det heter: I dag om dere hører hans røst, så gjør ikke hjertene harde».

Takk til Børge Ryland

Børge Ryland har vært vår uvurderlige vikarpест dette siste halvåret. Med sin lange erfaring, sitt gode hjerte og kjappe replikk har han løftet, støttet og oppmuntrert menigheten vår. Tusen takk, Børge, og lykke til videre!

Frivillig og meningsfylt

Vi har lyst til å vise frem våre tre uvurderlige frivillige medhjelgere som hver uke pakker og leverer ut matkasser gjennom Salhus menighet. Silje Børsheim, Kim Berentsen og Edmund Giskeødegård ønsket alle å bidra i samfunnet, gjøre noe meningsfullt og gi noe tilbake.

Kim leste tilfeldigvis om Matlevering i menighetsbladet og tenkte at her kunne han bidra. Edmund er for tida

arbeidsledig og fikk tips om matleveringen gjennom kjente. Han setter pris på å kunne bidra nå når han har ledig tid. Silje trives best når hun får yte og bidra, men på grunn av sviktende helse er hun ikke i arbeid. Det gir henne stor glede å se gleden hos dem som mottar matkasser. Og så er hun begeistret for Matsentralens konsept med å gi folk en mulighet til å være matreddere.

Barnas høstprogram

I høst kan alle barn glede seg til:

- Ranselgudstjeneste og barnekonsert med «Neseviserne» 23. august der de nye førsteklassingene er spesielt invitert.
- Høsttakkefest 27. september sammen med speiderne. Denne dagen inviterer vi også barnekorene i menigheten på besøk.
- Familiegudstjeneste 22. november med utdeling av bok til 3 og 4 åringer.
- Barnekoret skal ha noen øvinger i juni for å øve til barnekonserten. Oppstart av barnekoret til høsten blir fra tirsdag 18. august og hver tirsdag utenom ferier. Vi møtes i kirken kl. 13:15 til 14.40. Dette er for dem som går i 4.- 7. trinn.
- Til høsten starter søndagsskolen opp igjen. Første samling blir ikke før 11. oktober på grunn av alle konfirmasjonene som blir i september. Hver søndag legger søndagsskoleforbundet ut «søndagsskolechat med Jonas og Julie» på Facebook og Youtube, den er veldig kjekk å følge med på. Med tegnefilmer og sanger i tillegg til chatter.

Minilederkurs i Salhus kirke

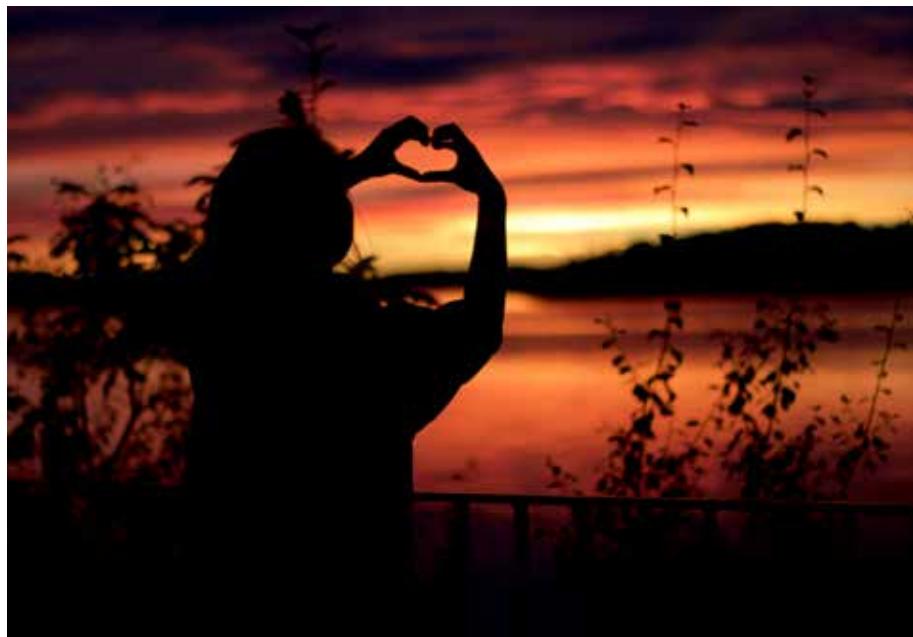
Hva vil det si å være en leder? Vil du utfordres til å bli kjent med deg selv på nye måter? Vil du oppdage dine lederevner?

Salhus menighet har hatt MiLK-kurs for 10.klassinger i mange år, og med stor suksess. I år bruker vi et faglig oppdatert og digitalt kursopplegg utviklet av KFUK/KFUM.

Nye MiLK består av åtte kurskvelder på ca. 2.5 timer hver og fem praksiser. Praksisen gir innsikt i menighetens arbeid og er en trygg arena for å teste hva vi lærer. Her ser du deg selv i forskjellige lederroller.

Som deltaker får du kursbevis på slutten av kurset. MiLK-kursbevis kan være godt å vise til når du skal söke sommerjobb eller deltidsjobb. Da viser du at du har lært litt om å ta ansvar og være leder.

Kurset holdes en torsdag i måneden kl. 17-19.30. Nytt i år: Hele kurset er gratis. Påmelding skjer på mail til Ungdomsarbeider Christian Nonvide, co744@kirken.no eller online: bit.ly/MILK2021

Praksismuligheter:

- Søndagskole
- Breddetiltak (arrangement for barn og unge)
- Ungdomsleir (konfirmantleir ca. 12.-14. mars 2021)
- Konfirmantsamling
- MILK-gudstjeneste som lages og ledes av kursdeltakerne

Kursplan/temaer 2020-2021:

- 27. august: Vær deg selv
- 22. oktober: Stå opp for andre
- 19. november: Mange slags ledere
- 21. januar: Ugtt ansvar, voksent nærvær
- 18. februar: Makt, kropp og grenser
- 18. mars: Leder på leir
- 15. april: Andaktskurs
- 20. mai: Gudstjenesten og ledelse

Datoer for praksis blir gitt senere, og skal tilpasses den enkelte på best mulig måte. NB: Planen er med forbehold om endringer.

Konfirmant i Salhus menighet

Hvis du ikke har fått meldt deg opp til konfirmantåret 20/21 så er det fremdeles ikke for sent. Gå inn på salhusmenighet.no og fyll ut påmeldingsskjema hvis du vil være konfirmant hos oss dette året.

Det vil sendes ut info mail til alle påmeldte før sommerferien. Der får du vite konfirmasjonsdag, årsplan og annen nyttig info.

Presentasjonshelgen er 29. og 30. september. Denne helgen får de nye konfirmantene bli kjent med hverandre, med kirken, og bli presentert for menigheten på gudstjenesten søndag 30. september.

Til dere som skulle hatt konfirmasjon i mai er det nå satt opp nye konfirmasjonsdatoer. Disse er:

- Lørdag 5. september kl. 10.30
- Lørdag 5. september kl. 13.00
- Søndag 6. september kl. 11.00
- Lørdag 12. september kl. 10.30
- Lørdag 12. september kl. 13.00
- Søndag 13. september kl. 11.00

Kappeprøving og øving:
onsdag 2. september kl 18-19:30 og
onsdag 9. september kl 18-19:30.

Kompostering – ein lovsong til Gud?

Denne sommaren utfordrar menighetsbladet alle, inklusive oss sjølve, til å gjere noko med den delen av avfallet vårt som kan bli til jord igjen. Tenk om alle kyrkjene våre kunne lage god plantejord av all kaffigruten vi produserer!

TEKST: HELEN TOPPE, DIAKONIMEDARBEIDER I SALHUS MENIGHET

MATAVFAKK BLIR MATJORD: Du kan enkelt lage ein komposthaug bak i hagen, du kan snekre ein bing, eller du kan investere i ein dyrare tett bing som held rottene vekke. Finn fram til den måten som passar best for deg. (Foto: Pixabay)

Gud skapte jorda så finurleg og sjølvgåande at vitskapsfolk framleis forskar og undrar seg over den geniale oppbygginga. Alt heng saman, alt bidrar til at livet på jorda fortsatt gjev levevilkår til nye generasjonar av både plantar, dyr og menneske.

Vi er satt til å forvalte dette mangfaldet. Til å bruke våre evner, fornuft og vilje til å oppretthalde livet i alle former, som ein lovsong til Gud. Overforbruk og forureining gjer oppgåva utfordrande. Men det gjev oss inga unnskyldning til å gje opp. Ingen kan redde jorda åleine, men alle kan bidra litt.

Så lenge Bergen kommune ikkje samlar inn matavfall, er det kvar og ein sitt ansvar å la næringsstoffs gå tilbake til naturen. Denne sommaren vil eg ta eit tak for kompostering. Det krev litt av oss. Litt arbeid, litt viljestyrke, litt pengar. Men det er verd det.

Det finst ulike måtar å kompostere på. Siste nytt er «bokashi-kompost». Lite i størrelse passar den perfekt i leiligheter utan tilgang til hage. Komposteringsprosessen går fort, og du får god jord til blomster og grønsaker du kan dyrke på altanen. I tillegg kan du tappe næringsrik væske til vatning av plantene. Bokashi kan kjøpast på nettet, eller hos fleire forhandlarar i Åsane.

Av tradisjonelle kompostbingar finst det mange ulike modellar. Du kan enkelt lage ein komposthaug bak i hagen, du kan snekre ein bing, eller du kan investere i ein dyrare

*Kan eg gjer'
nokke med det?*

Menighetsbladet ønsker å vera ei hjelpe i kvardagen til å bry seg om miljøet. Vi har ein kamp á kjempe, både for skaparverket og for rettferd.

tett bing som held rottene vekke. Finn fram til den måten som passar best for deg.

Bir si nettside er ein god stad å begynne når du skal velge komposteringsmetode. Der finn du mange gode tips. Til og med oppskrift på korleis du snekra din eigen bing. I tillegg kan du søke Bir om inntil tusen kroner i tilskot til kjøp av kompostbinge (max 50 prosent av innkjøpspris). Det kan vere lurt å sjekke med Bir kva kompostbingar som er godkjente for å få tilskudd frå dei.

I Åsane får du kjøpt ulike kompostbinger og bokashi hos Åsane Hagesenter, Bergen Fengsel, Clas Ohlson, Plantasjen, Coop, Felleskjøpet og Jula.

BOKASHI-SPANN TIL HEIMEBRUK: Komposteringsprosessen går fort, og du får god jord til blomster og grønsaker du kan dyrke på altanen. I tillegg kan du tappe næringsrik væske til vatning av plantene. (Foto: Brianna Laugher/Creative Commons)

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70 • www.thk.no

Barneblikk på pandemien

Barna i Salhus barnehage har laget flotte tegninger til kirken og leserne av menighetsbladet, der de deler med oss hvordan de opplever dagene med koronarestriksjoner.

TEKST: HELEN TOPPE OG MAGNE FONN HAFSKOR

Pedagogisk leder Merete Bjørsvik forteller at de sammen har pratet mye om denne spesielle tiden. Barna har reflektert og samtalt sammen med Merete etter mange uker borte fra barnehagen og hverandre.

– Jeg er imponert over hvor forståelsesfulle og flinke barna er. De har virkelig forstått alvoret, og takler livet i kohorter bra. Tankene og refleksjonene har de uttrykt i disse flotte tegningene til oss.

1

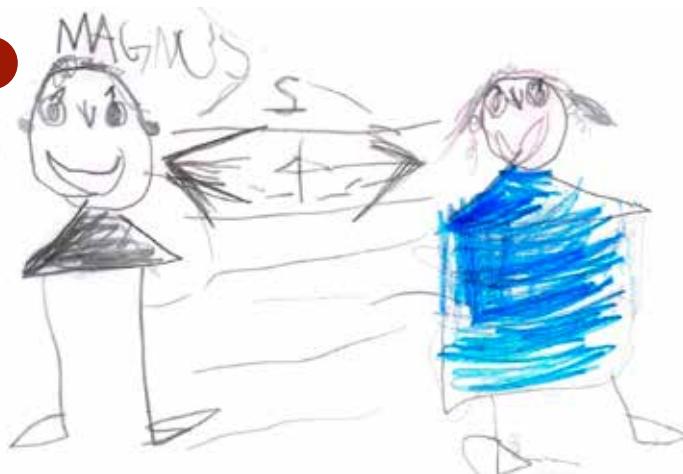
2

3

4

1. SAVNER Å LEKE MED VENNENE: Denne tegningen får tydelig frem savnet etter å leke sammen med andre barn.

2. PÅ TRYGG AVSTAND: Denne tegningen viser en dinosaur som løper fra et koronavirus.

3. BLÅTT HJERTE: «Jeg tenkte at dere i kirken ville bli glad for hjarter, derfor har jeg tegnet hjarter» sier den unge kunstneren bak denne tegningen.

4. SOSIAL DISTANSERING: «Jeg savner å klemme» sier barnet bak denne tegningen.

5. HÅNDVASK: «Vi vasker hendene mye» er underteksten her, der vi tydelig ser hvordan viruset mistrives innimellom såpeboblene.

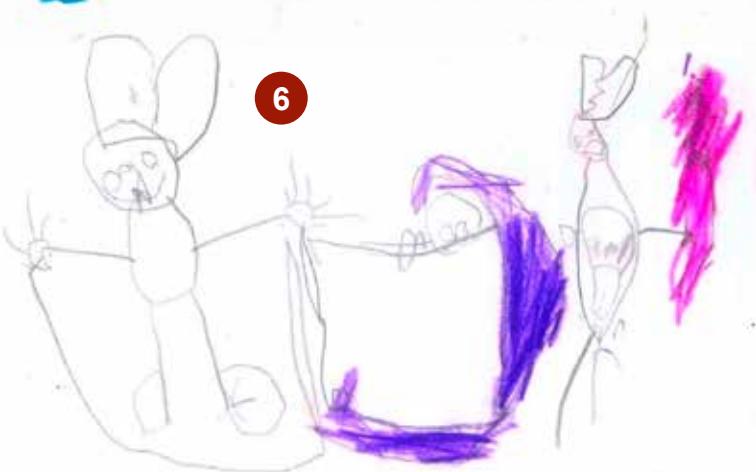
6. HAR SAVNET BESTEFORELDRENE: «Nå kan jeg endelig være sammen med besteforeldrene igjen – ute» sier barnet bak denne glade tegningen.

7. TIL FRI TOLKNING: Denne fine fargesammensetningen sier kanskje noe om tilværelsen i hjemmekarentene?

5

6

7

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

- Mandag og torsdag kl 12.00
- Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barne-sanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

<ul style="list-style-type: none"> ► Løvegjengen (4-åringar) ► Førskolegruppe ► Formingsaktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> ► Leker og materiell ► Lekerom og gymrom ► Snekkerbod
--	---

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

<ul style="list-style-type: none"> ► Felles samlingsstund ► Karneval og julefest ► Turdager/utflukter 	<ul style="list-style-type: none"> ► Åpne familiedager ► Internasjonal dag ► Babymassasjekurs
--	--

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471. Hjertelig velkommen!

 www.aasanemenighet.no

Åsane
BEGRAVELSESBYRÅ

DØGNÅPEN
TELEFON
55 18 90 00

OMSORG VED LIVETS SLUTT

WWW.ASANEBEGRAVELSE.NO
BLOMSTERBESTILLING 55 19 72 05 | HILDESBLOMSTER.NO
VI LEVERER BLOMSTER FRAKTFRIKT TIL
ALLE VÅRE SEREMONIER

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Arna
GRAVFERDSBYRÅ

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging
ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyra.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

— Koba Christensen —
BEGRAVELSESBYRÅ

130 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsalm, 5003 Bergen Telefon: 55 300 800 post@koba.no, www.koba.no

Løiten Lys
Bergen

www.loiten-lys-bergen.no

Vi holder til på
Åsane Storsenter,
bygg A, 2.etg.

**BERGEN
GRAVFERDSHJELP**

HVORFOR BETALE MER FOR SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ SEREMONI, SOM INKLUDERER ALT DU TRENGER

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESSTUN

Begravelsesbyrået for byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE GRAVFERD

Det er ingen selvfolge at noen ordner bursdagsgave

Tusenvis av barn i Norge opplever at det knyter seg i magen hver dag.
Vil du hjelpe familier som sliter med alkohol- og rusproblemer?

Send VIPPS til 13130 (valgfritt beløp)
Send SMS "BK VENN" til 2210 (kr. 100)

Annonser?

En annonse i menighetsbladene når alle husstander i Arna, Osterøy, Åsane, Salhus, Eidsvåg, Lønborg og Biskopshavn.

For annonsering - kontakt Torill Hatlebrekke Husebø på

995 50 787

Hilsen fra kirkerådslederen:

For en kirke! For en gjeng medarbeidere! For et lag vi er!

«Vi har igjen sett betydningen av kirkens evne til å være til stede ved en krise» skriver kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum.

Kirkens grunnleggende refleks når noe skjer, når krisen rammer er å åpne dørene. Tenne lys! La evangeliet lyde! Gi håpet rom i toner, ord og handlinger. De siste ukene har vi ikke kunnet åpne det rommet. Og likevel: Det har vært så mye synlig kirke, ikke minst i påsken. Jeg ble berørt og takknemlig hver eneste dag. Jeg fulgte gudstjenester på tv og liturgiske sendinger på sosiale medier. Så takk.

Takk til alle kirkelige medarbeidere som kastet dere rundt og erobret nye arenaer. Med musikk og salmer, bibeltekster og refleksjoner, med gjenkjennbar liturgi på nye stier. Det var forkynnelse i alle kanaler. Og det holdt, det holdt så det suste. Innholdet! Om teknikken noen ganger var litt slarkete, nådde budskapet, varmen, troen igjenom. Jesu Kristi død og oppstandelse ble rikelig forknyt denne påsken. Takk!

Takk til medarbeidere som har stått på, jobbet hardt og vært fantastisk kreative.

SYNLIG KIRKE I EN KRISTID: «Det har vært så mye synlig kirke, ikke minst i påsken. Jeg ble berørt og takknemlig hver eneste dag. Jeg fulgte gudstjenester på tv og liturgiske sendinger på sosiale medier» skriver Kristin Gunleiksrud Raaum. (Foto: Kirkerådet)

Det er en voldsom oppblomstring av kreativitet og kompetanse som overgår alt jeg kunne forvente. Og nå ser jeg at

den teologiske og kirkefaglige diskusjonen kommer. Hva gjør dette med oss, hvordan skal vi være kirke nå? Så har vi også erfart at kirke på nett kan aldri være det samme som kirke i kirken. Det ene kan ikke erstatte det andre. Og det ene truer ikke det andre. Men det kan utfylle hverandre. Vi har også erfart for alvor at vi på nett kan treffe mennesker som ellers ikke går i kirken. Om dette kan bidra til å høvle ned dørterskelen til kirkerommet, er det flott.

Vi har igjen sett betydningen av kirkens evne til å være til stede ved en krise. Til å hive seg rundt når mennesker trenger det. Med et språk for alvor og mørke – og håp. I påsken så vi mange eksempler på ord og liturgi i tomme kirkerom, formidlet gjennom kamera og mikrofon. Kirken var der. Dere var der! Takk!

*Hilsen fra en stolt og takknemlig kirkerådsleder,
Kristin Gunleiksrud Raaum*

Kirkene gjenåpner

Den norske kirke gjenopptar gradvis gudstjenester og andre aktiviteter, i tråd med regjeringens smittevernregler.

TEKST OG FOTO: KIRKERÅDET

Gjeldende fra og med 7. mai har regjeringen åpnet for å holde arrangementer med inntil 50 deltagere på offentlig sted. De nye reglene forutsetter at en ansvarlig arrangør legger til rette for minst én meter avstand mellom deltakerne.

Kirkerådet, Bispemøtet, KA og styret i Norges kirkevergelag har samtidig utarbeidet en ny bransjestandard. Denne inneholder smittevernregler for hvordan gudstjenester og andre kirkelige handlinger kan gjenopptas på en forsvarlig måte.

Lokale ansvarsroller må klargjøres, ansatte trenger opplæring og guds-tjenestene må forberedes. Lokalt må kirkene også sikre at kirkebyggene blir forsvarlig vasket. Ikke alle kirker kunne derfor åpne allerede søndag 10. mai, slik det ble lagt opp til.

GRADVIS GJENÅPNING: – Kirkene kan gjenåpnes når menighetene har innarbeidet tiltakene for smittevern, sier direktør i Kirkerådet Ingrid Vad Nilsen. (Foto: Kirkerådet).

NATTVERD MED ANTIBAC:

– Nattverdsbrødet vil bli overrakt i et beger, og prestene vil tydelig vaske seg med håndsprit før de tar i noen ting, sier Øystein Skauge.

– Det er ikke farlig å møtes i kirken

– Fra kirkens side er vi godt forberedt når vi nå åpner opp igjen. Vi har blitt kurset og vi har rutiner for hygiene, slik at det ikke er farlig å møtes i kirken, sier prost i Åsane Øystein Skauge.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Kirkene har langsomt begynt å åpne opp igjen både for gudstjenester og kirkelige handlinger, etter vårens koronarestriksjoner.

– Det har vært veldig spesielle tider, sier Øystein Skauge.
– Ingen har opplevd noe slikt før. Det aller mest spesielle må vel være at kirken ikke fikk feire påske. Dette var helt ekstraordinært, og det er vel første gangen i kirkens historie at det ikke har vært gudstjenestefeiring i påsken. Det var også veldig leit at pårørende ikke kunne få med seg alle som ville ønsket det i en begravelse.

– Kirken har likevel vært på? Jeg tenker på all aktiviteten i sosiale medier, med videosnutter og direkteoverførte gudstjenester.

– Ja, så nå jeg sier at vi ikke fikk feire påske, så må det modifiseres til at vi ikke fikk møtes til gudstjeneste i kirkene våre. Men du verden, det ble jo markert, ikke minst på digitalt vis, og det gjorde at det sikkert var flere enn gjennomsnittlig som fikk høre påskebudskapet.

– Tror du det kan komme noe godt ut av en slik krise?

– Det vil tiden vise. Vi lærer mange nye ting, det er helt åpenbart. Jeg håper at vi er tilbake i et normalt liv så snart som mulig, både i kirken eller ellers i samfunnet, sier han.

– Jeg håper at folk kan begynne å slappe av, og jeg håper at folk tror oss på at vi er godt forberedt når vi nå åpner opp igjen. Det er trygt å komme til kirken. Vi har blitt kurset og vi har rutiner for hygiene, slik at det ikke er farlig å møtes i kirken.

– Hvilke tiltak gjør dere?

– For det første så sier vi at de som er syke, de skal holde seg hjemme. For det andre sier vi at ansatte som er syke ikke skal gå på jobb. Og for det tredje legger de som jobber her ned et stort arbeid i å forberede kirkerommet på at folk skal kunne komme hit. De vasker og har tatt alle forholdsregler, så dette blir tatt på høyeste alvor. Vi leker ikke med dette.

Under gudstjenesten skal det være minst én meter avstand mellom kirkegjengerne. De vil ikke få utdelt salmebøker (salmene vil bli trykket på papir eller vises på storskjerm/lerret), og under nattverden vil prestene tydelig vaske seg med håndsprit før de tar i noen ting.

– Nattverden kommer til å ta lang tid på denne måten?

– Jaaa, litt mer enn vanlig. Det samme gjelder for så vidt også med dåp. Vi vasker oss med sprit før vi dørper barna, vi tar ikke unødvendig på noe som helst, og vi berører ingen.

Skauge synes det var veldig leit at kirkene ikke kunne holde konfirmasjoner nå i vår, men er glad for at de fleste nå vil kunne gjennomføres innen utgangen av september.

– På det tidspunktet regner vi med at kirken vil kunne åpne for inntil 200 personer, dersom det er plass til det med de avstandene det er snakk om.

– Det blir tiltak lenge?

– Det kan godt være at vi må ha tiltak helt til neste år, men det skal vi for så vidt kunne leve med. Men det er viktig å kunne møtes, å kunne ha sosial omgang. Fra sentralt hold har vi nå fått smitteverntiltak for diakonale tiltak som eldretreff og slike ting. Da vil det ikke bli servert kaffe og kaker. Skal de ha matservering, så må de ha med seg selv. Det blir som i gamle dager; ta med en kopp.

– Og kirkekaffe uten kaffe?

– Det blir nok ikke vanlig kirkekaffe på lenge, men det går jo likevel an å ha sosiale samlinger, at man kan sette seg ned og prate og holde disse avstandene.

– Hvordan har folk i menighetene reagert på koronatiltakene?

– Flere har uttrykt at de er redde. Jeg synes det er vondt å høre, men jeg må bare respektere at de har det slik. Jeg kan ikke ta fra dem den følelsen, sier Skauge.

– Ellers er det veldig mange som har savnet det å gå til guds-tjeneste. Samtidig ser vi at det ikke er så mange som kommer etter at vi åpnet opp.

– Mange er nok fortsatt redd?

– Ja, jeg tror det er mange som henger i et slikt redselstau som holder dem tilbake. Jeg kan ikke kutte det av. Folk må finne det som er rett, hver for seg. Jeg kan ikke hente noen.

Mange av de eldre i menighetene har nok opplevd dette ekstra sterkt, siden de tilhører den gruppen som er blitt hardest rammet av pandemien. Et av tiltakene for å møte situasjonen har vært at det ikke ble holdt egne gudstjenester på sykehjemmene.

– Det er klart at kirken tenker at slik skal det ikke være, men foreløpig får vi ikke komme inn på sykehjemmene – og det er nok riktig enn så lenge, sier Skauge.

– Ja, for vi vet jo heller ikke hva som skjer nå når samfunnet langsomt åpner opp igjen?

– Vi vet ikke hva som skjer, og vi må være forberedt på at epidemien kan blusse opp igjen. For min egen del er jeg fullt klar over at jeg ikke er mer skjermet fra dette enn noe annet menneske, men jeg har innsett at det ikke hjelper å gå rundt og være redd. Jeg må være forberedt på at jeg kan bli så syk at jeg kan dø av denne sykdommen – eller mer sannsynlig: av en helt annen sykdom. Men samtidig så må jeg leve.

– Har det vært noen økning i antall døde i Åsane prosti?

– Nei, og det er noe av det som er påfallende og som det er verdt å filosofere over. Vi har sett fryktelige bilder fra Italia,

Fakta

Smittevernveileder for kirken

Gjenåpning av kirker og gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger kan skje under følgende forutsetninger:

- Maksimalt 50 personer (i tillegg til medvirkende) til stede (inntil helsemyndighetene eventuelt gir nye/justerte råd).
- Minimum én meter mellom hver person (gjelder ikke personer i samme husstand), og minst mulig kontakt mellom personer.
- Minst mulig felles bruk og berøring av inventar og utstyr.
- Syke personer skal ikke delta eller være til stede ved gudstjenester og kirkelige handlinger.
- Det skal være gode rutiner for håndhygiene og renhold.
- Det skal føres oversikt (navn og mobilnummer) over hvem som er til stede, slik at kirken kan bidra ved eventuell smitteoppsporing.
- Mer informasjon/oppdatert smittevernveileder: kirken.no/korona

Spania og USA, og mange så for seg at vi kunne få noe lignende her. Slik ble det heldigvis ikke, sier han.

– Det siste jeg har lest er at det ikke har vært noen økning i antall døde totalt sett. Da jeg satt i bilen på vei til dette intervjuet hørte jeg på radioen at det nå ikke lenger er innlagt noen koronasmittede på sykehus i Bergen. I dag var det slutt. I dag ble den siste pasienten utskrevet. Så får vi håpe at det holder seg slik.

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkéringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

Åsane Senter • Sletten Senter

TOPPE BLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

Alltid en anledning!

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

LENE BJERRE DESIGN®

Besøk en av Norges største shop in shop

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
- Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

Herlige ullklær til hele familien
får du på **Janus Kultursenter**, Espeland
eller på nett: www.janus.no

JANUS
INNOMENDE
since 1895

Rolfs Matbu og Selskapsservice
EIDSVÅG I ÅSANE • 29 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MATT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 901 58 960 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet Sigrun Pedersen M.N.A.

- Arv/gaver
- Barnerett
- Familierett – sambo/ekteskap
- Samlivsbrudd
- Kjøp/salg fast eiendom – bolig/hytte

Littleåsgv. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00/Skype
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

NÆRMAR SEG 1000-ÅRSJUBILEUM: Den noverande kyrkja på Hamre blei sannsynlegvis bygd i 1622. Opphavleg stod det ei stavkyrkje her, reist i 1024 etter at Mostraringet vedtok at Hamre skulle vere hovudkyrkje (fjerdingskyrkje) for heile Nordhordland.

Kyrkestaden i tusen år

I 2024 kan vi feira tusenårsjubileum for kristenretten i landet vårt, og lokalt i Åsane prosti det same for kyrkestaden på Hamre.

TEKST: KRISTOFFER FOLDØY • FOTO: EDVIN BRATLI

Tenk deg at du stod i sjøkanten ein stad langs Hamre-landet for bortimot tusen år sidan. Innover i nordaust såg du noko som kom seglende, fleire råsegler som vaks seg større etterkvart som dei nærma seg. Drakar, fleire vikingskip med dekorert stamn og mange menn om bord kom glidande forbi.

Du hadde sett slike skip mange gonger før, men sjeldan langs denne stranda, i denne fjorden. Året er 1022. Sjefen om bord er Olav Haraldsson, som åtte år seinare skulle falla i slaget på

TEIKNESERIE FRÅ 1200-TALET: Rekonstruksjon frå 1995 av antemensale (alterbordsframside) frå ca. 1200 som i åtte bilete fortel historia om Jesu barndom. I hovudfeltet Maria med barnet.

Stiklestad og få namnet Olav den heilage, bli kåra til helgen i kyrkja og utopt til Noregs evige konge.

Med nokre få setningar har Snorre Sturlason gjort denne hendinga tilgjengeleg for oss. I «Soga om Olav den heilage» nemner han at Olav siglar ut Osterfjorden etter å ha vore på Voss.

Hovudkyrkje for Nordhordland

Kanskje var det grunnen til at kongen to år seinare, i 1024, bestemte at Hamre skulle vera kyrkestad for hovudkyrkja i Nordhordland. For han hadde segla forbi og sett den gamle møteplassen i fjordsystemet, som var samlingspunkt også lenge før den første kyrkja blei reist. For alt vi veit, la han til land her også. Ferda hans vidare gjekk gjennom Hagelsundet nordover langs hovudleia.

Det var på Moster kyrkjeordninga for Vestlandet blei bestemt. Med seg hadde kongen ein dyktig administrator, Grimkjell, som hadde erfaring med slikt arbeid frå England. Grimkjell var prest og av adeleg slekt derfrå, og vart seinare arkitekten bak Olavs-liturgien i den katolske kyrkja og sterkt medverkande til helgenkåringa av kongen.

Samlinga på Moster i 1024 var det første kyrkjemøtet i Noregs historie, og kristenretten vart også vedteken der. Dei delte det som vi i dag reknar for Hordaland inn i fire kyrkeeininger: To langs kysten og to innafor. Hamre sitt område strekte seg frå Fanafjorden i sør til Gulen i nord. Vi veit ikkje om det stod ei kyrkje på staden då eller om det blei bygd ei til dette føremålet, men Hamre fortsette å vera hovudkyrkje gjennom heile mellomalderen.

Tusenårsjubileum i 2024

I 2024 kan vi feira tusenårsjubileum for kristenretten i landet vårt, og her lokalt det same for kyrkjestaden på Hamre. Slike jubileum opplever ein ikkje ofte. Om fire år er det tid for å markera den historiske hendinga på staden der den tredje kyrkja no står. På staden som for tusen år sidan blei utpeikt for å spreia den nye kristentrua ut til folket her vest.

Det er ikkje verst, vi ligg til dømes framom Bergen i alder som i år markerar at byen er 950 år. Ein kan sjølvsgart undra seg over korleis dette gjekk til at akkurat Hamre av alle stader vart plukka ut som kyrkjestad så tidleg. Men, som eg vil visa i artikkelen her, ingenting er tilfeldig.

Osterøy ligg, som nemnd over, fint plassert med fastland på alle kantar, omkransa av ein fjord som stort sett ikkje er så brei, men mange stader svært djup. Berre ein stad har dette fjordsystemet eit utløp, og det er i vest mot det som er sjøvegen mot Bergen. Men her i vest passerer også hovudleia nordover langs kysten nokså nær øya, gjennom Hagelsundet.

Hamrebygda er difor sentralt plassert i nærliken av det vestlegaste punktet på Osterøy, og langs stranda her vart det tidleg ein naturleg møtestad i fjordsystemet.

Ny kyrkje i 1622

Lenge før kristendomen slo rot på våre kantar kom antakelig folk roande og seglande hit for å ordna opp i saker og ting. Prestegarden på Hamre reknar ein med var busett i dei første århundra av vår tidsrekning, og samlingsstaden vart tidleg også ein tingstad.

Då kristendomen fekk fotfeste vart det årlege Gangedags-tinget halde her om våren. Gangdagane var vekedagane før

DÅYPEFONT FRÅ 1250: Hovuda til fire vaktmenn held frå sidene utkikk i dei fire himmelretningane, og skal vakta det heilage badet mot vonde krefter. Dåpsfatet oppi dåypefonten er frå 1708.

Fakta

Hamre kyrkje

- Etter-reformatorisk langkyrkje med korte korsarmar på nordvestspissen på Osterøy. Reist i 1622 som den tredje i rekka av kyrkjer på same staden.
- Det finst ingen spor etter den første kyrkja som stod her (reist i 1024), men enkelte bygningsdetaljar frå stavkyrkja som kom etter er tekne vare på.
- Utvendig er kyrkja kledd i lafteverk. Koret og skipet har same breidd, men på kvar side har den grunne utskot som gjev den preg av å vere ei korskyrkje.
- Den eldste delen av inventaret er ein døypefont i kleberstein frå rundt år 1250.
- Alteret er av murt stein med relikviegjemme. Dette kan stamme frå den tidlegare stavkyrkja.
- Det nest eldste i kyrkja er hovuddelen av eit middelaldersk alterskap. Dette er laga i Lübeck omkring år 1480.
- Av tømmerkyrkjene som blei bygd på 1600- og 1700-tallet står i dag berre åtte tilbake: Hamre, Holdhus, Gjerde (i Etne), Grindheim (i Etne), Åkra og Børnlo gamle kyrkje.
- Litteratur: Bergo, Lars: Hamre Kyrkja (Bergen 1951), Foldøy, Kristoffer: Kyrkja ho er eit gammalt hus (Osterøy 2003).

Kjelde: kunsthistorie.com/fagwiki/Hamre_kirke

helgetorsdag, og då vart det også utført eit åkervekkingsrituale på kyrkjestaden.

Den første kyrkja som stod her veit vi svært lite om. Antakleg var det ei enkel stavkyrkje med jordgravne stolpar, og ho har stått der kordelen i dagens kyrkje står.

Hamre kyrkje nummer to kom opp eingong ut på 1100-talet, som ei ombygging og utviding av den første. Dette var ei etter måten stor stavkyrkje med opphøga midtrom og synlege stavar i rader inne i kyrkjerommet. Alterstaden var den same i begge kyrkjene, og er også den same i kyrkja som står i dag.

Kyrkjebygget som møter oss på Hamre i dag er ei tømmerkyrkje frå 1622 – men som sannsynlegvis blei påbegynt allereie i 1585 skal ein tru ei innskrift på den gamle hovuddøra. Etter reformasjonen i 1536 var det naudsynt å gjera nokre arkitektoniske forandringar. Ein skulle mellom anna ha sitjeplasser til ein tredel av soknet i kyrkja. Så bygget blei forlenga mot sjøen, og fekk sett på eit markant tårn over inngangspartiet.

Opphavleg inventar

Innvendig kom der mykje nytt inventar som kunne samstemma meir med Luther si lære enn det katolske som var der frå før. Det gamle antemensalet som stod festa til alterfronten blei dekka til, og ny altertavle kom på alteret i 1622. Den ber våpenskjolda til Knut Gyldenstjerne (lensherre i Bergen) og kona hans Sofie Lindenow, og er dekorert (truleg også konstruert og utskoren) av Lambert Tidemann frå Bremen.

Det gamle antemensalet frå om lag år 1200 blei i 1906 henta ut og er nå å finna i kyrkjesamlinga til Bergen museum. I kyrkja heng det ein rekonstruksjon på nordre langveggen.

VEGGPLANKE MED RUNETEIKN: Planke frå stavkyrkja med bumerke og runeinnskrift frå om lag 1310.

Frå katolsk tid har vi ennå bevart det gamle steinalteret med alterbord og relikviegøyme i stein. Dette er rett nok skjult bak eit finert trealter, men skal etter planen gjerast meir synleg til tusenårsmarkeringa. Kva slags relikvie kyrkja har hatt i sin eigedom veit vi ikkje. I alterbordet er det ei lita nedsenkning, som eit stort halvt egg om lag, og utfasing for eit lok å ha over.

I tillegg har ein funne ein figur frå eit alterskrin som kanskje har stått på alteret, laga i Limoge i Frankrike på 1100-talet. Dette er ein av dei tre kongane som kom for å tilbe Jesusbarnet, laga i emaljert metall. Figuren, som er 9 cm høg, er òg å finna i kyrkjesamlinga i Bergen.

Døypefont frå 1200-talet

Vi er så heldige også å ha bevart hovuddelen av eit lite alter-skap laga i Lübeck kring år 1500. I skapet står Maria med barnet som himmeldronning, flankert av ein pave og ein kvinneleg helgen. Skapet har hatt dører, men dei er borte.

Ute i våpenhuset heng ein veggplanke frå stavkyrkja med bumerke og runeinnskrifter. Denne stod opphaveleg i koret,

ALTERBORD FRÅ KATOLSK TID: I steinalteret var det i mellom-alderen oppbevart ein relikvie. Midt på trealterbordet kan ein opne ei lita luke og sjå ned på det.

RIKT ORNAMENTERT: Prekestol frå 1640 med fem utskorene felt. Lydhatten over har Kristian 4. sitt symbol, englar og rettferdsgudinnen Justitia med skålvekt og sverd. Under står ein utskoren soldat som ber prekestolen på skuldra si.

og runene fortel om ei kvinne, Margareta, som er lagt i grav «her nedanfor», altså inne under korgolvet. Runeskrifta er datert til om lag år 1310.

Framme i koret står den gamle døypefonten i kleberstein, datert til midt på 1200-talet. Stiltrekk røper at det er engelske steinhoggarar som har forma ut fonten, som er skålforma innvendig med ein åttekant (oktogonal) utvendig. Hovuda til fire vaktmenn held frå sidene utkikk i dei fire himmelretningane, og skal vakta det heilage badet mot vonde krefter.

Slik kunne ein fortsetja med å ramsa opp saker og ting frå kyrkja si inventarliste, men nokre ting som skjedde med kyrkja etter år 1600 må nemnast.

Det var nok store ting då kyrkja fekk prekestol i 1640. Vi kjenner ikkje namnet på kunstnaren, men han har gjort arbeidet i ein stil vi kjenner frå Tyskland og Danmark. Det er dei fire evangelistane som er utskorne i fire av hovudfelta, medan Kristus som verdens herskar står i det femte. Inngangen til stolen er flankert av Adam og Eva, og på lydhatten over finn vi kong Kristian 4. sitt symbol. Under står det ein soldat som heile stasen kviler på.

Biletpryden blei måla over

Om lag på denne tida, midt på 1600-talet, blei kyrkja dekorert innvendig. Det må ha vore eit stort arbeid som har teke si tid, for dei fleste flatane av kyrkjeveggane og heile kortaket blei pryda med ornament og hendingar frå Bibelen. Her kunne folk sjå i biletform det som kristendomen fortalte. Vi kjenner ikkje alle motiva, men i kortaket, som framleis er svært godt bevart, er det nokre av dei dramatiske hendingane frå det gamle testamentet som har fått plass.

Diverre vart det bestemt av biskopen etter ein visitas i 1865 at biletpryden på veggane skulle målast over. Han meinte at alle desse bileta kunne forvirra ein stakkars uskulert bonde-mann, og få han til å drøyma seg bort i kyrkjebenken i staden for å høyra på kva presten hadde å fortelja. To år seinare vart

ALTERTAVLE FRÅ 1622: Altertavla er skapt av Lambert Tidemann frå Bremen. I storfelta har den ei korsfestingsgruppe nederst og oppstandelsen over, og fleire skriftstader er siert. (Foto: Frode Inge Helland).

målararbeidet gjort. Heldigvis blei kortaket spart, og også dei malte teppene som «heng» nederst langs veggane. Ei stor restaurering rundt 1950 klarte ikkje å gjenskapa det som eingong var, sjølv om all den lyse fargen som var påført blei vaska vekk.

Denne forteljinga om kyrkjestaden Hamre er ei svært forkorta utgåve. Mange viktige, interessante og snodige ting får venta til eit anna høve. Kanskje det i samband med jubileet om nokre år kan bli råd til å fortelja heile historia? Eller rettare, dei delane av historia vi har tilgang til. For mykje er aldri blitt dokumentert, og i den store gløyme-boka er det smått med referansar.

ALTERSKAP FRÅ SLUTTEN AV 1400-TALET: Personane i alterskapet er (frå venstre) ein kvinneleg helgen, Maria med barnet og ein pave, antageleg Gregor den store.

**VÅPENSKJOLD PÅ
ALTERTAVLA:** Våpenskjoldet til Sofie Lindenow, dansk adels-dame og kona til lensherre Knud Gyldenstierne – som har skjoldet sitt på andre sida av predellaen (fotstykket) til altertavla. Dei to tala nederst referar truleg til årstalet (1622) då ekteparet donerte altertavla.

Til ettertanke

Livet er truet

Vi vil heller leve i egen styrke enn å stole på Gud. Men da kutter vi av den grønne gren som vi skulle sittet på.

AV ROLF RASMUSSEN, SENIORPREST I ÅSANE MENIGHET

Året 2020 står i pandemiens tegn. Et lite virus har forandret hele verdens skikkelse. I frykt for smitten har hele verden kledd seg i vernetøy. Selv om Norge nå forsiktig løfter på en del av restriksjonene vi har vært under, vet vi at titusenvis av liv ennå kan gå tapt før verden kan regne med at det verste er over.

Gjennom Vestens historie har ofte katastrofer vært sett på som en Guds straffedom. Nå for tiden vil vi gjerne avskrive slike tanker som uvitenhet. Og det er jo sant at vi ikke kan kikke Gud i kortene. Men fremdeles er Gud historiens Herre. Han satte den i gang, og han vil en gang avslutte den. Kan Gud likevel stå bak katastrofer?

Det gamle testamente gir oss flere beskrivelser av katastrofer som Gud sto bak. Den første og største var storflommen som utslettet alt landbasert liv, med unntak av de dyr og mennesker som var ombord i Noahs ark. Guds begrunnelse for denne drastiske handlingen var hans sorg over menneskenes ondskap (1.Mos. 6,5-8). Men etter flommen lover han de overlevende: Dette skal jeg aldri gjøre igjen!

En annen katastrofe for hans folk (jødene) var utslettelsen av deres to politiske enheter: Israel (Nordriket) i 722 f.Kr. og Juda (Sydriket) i 587 f.Kr., begge med den samme begrunningen: at hans folk hadde forlatt sin pakt med ham og dermed sluttet å lyde hans gode bud. Vi skal merke oss at i forkant sendte han mange profeter til å forkynne omvendelse for folket – for om det hadde skjedd, ville katastrofen blitt avverget.

I Det nye testamente finnes det også en nasjonal katastrofe som venter jødefolket, og som Jesus forutser: Opprøret mot romerne som ender med ødeleggelsen av tempelet i Jerusalem i år 70. Lukas forteller om hvordan han gråter når han ser for seg den kommende ødeleggelsen (19,41-44). Denne gangen er det hvordan byen ikke vil ta imot ham som er grunnen. Han hadde ønsket å være byens beskytter og bevarer. Men det strander på dette: «Dere ville ikke» (13,34).

Samtidig merker vi oss hvordan Jesus kommenterer to samtidige ulykker i Luk. 13,1-5: De som spør ham vil gjerne se ulykkene som en personlig staff over dem som omkom, men dette avviser Jesus tvert. Men han legger til: «Hvis dere ikke vender om, skal dere alle omkomme som dem». På samme måte avviser Jesus i Joh. 9,3 at en mann han senere helbredet er blitt født blind på grunn av foreldrenes synd eller egen synd. Da skal heller ikke vi komme med slike dommer over dem som rammes av ulykker.

Så finnes det altså likevel en forbindelse mellom synd og død. Adam og Eva spiste av treeet Gud ikke hadde tillatt dem, og konsekvensen ble døden. De er typiske for alle oss mennesker.

Vi vil heller leve i egen styrke enn å stole på Gud. Men da kutter vi av den grønne gren som vi skulle sittet på.

Gud skapte oss i kjærlighet for at vi skulle speile oss i ham og der finne vår identitet. Liv uavhengig av Gud finnes ikke. Som Paulus uttrykker det: «Det er i ham vi lever, beveger oss og er til. (Apg. 17,28). Baksiden av dette er da at hvis Gud ikke lenger holder oss i live, dør vi (Job 34,14-15). Vi lever alle med denne dommen over oss.

Det som gjør det nye testamentet nytt, er konsekvensen av Jesu død. Han tok på seg vår skyld og dermed vår dødsstraff. Når han står opp til et forvandlet liv, åpner han også for en ny fortsettelse - og forvandling - av våre liv. Det evige liv blir etablert, og kan begynne her og nå. Døden blir ikke lenger livets nederlag, men porten inn til livets forvandling. Det gjelder enten jeg skal dø av kreft, korona eller alderdom.

Jesus kom ikke for å dømme verden, sier han selv i Joh. 3,17. Men pandemien kan minne oss om hvor vi har livets feste og kilde, og dermed få oss til å vende oss til Ham. Da kan livet bli forvandlet og fornyet.

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet. Vi er frimodige nok til å vedlegge en giro i dette bladet i håp om mulig bidrag til fortsatt utgivelse.

Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser
på telefon og internett, likevel er det en av tre
som ikke får svar.

[Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no](http://kirkens-sos.no)

Å snakke med folk om livet gir mening.

Min korona-sang

Jeg var tilbake på jobb som musikkterapeut på et sykehjem – etter tre ukers fravær på grunn av sykdom og koronatest. Jeg stod litt forkommen ved døra – nysprita fra topp til tå. Ja, selv notebok og gitar var nysprita!

TEKST: EVA MARIE TOPPE • FOTO: HELEN TOPPE

Alvorlige pleiere hastet forbi – ikke en pasient var å se. De var på rommene sine nå. Linda sykepleier og jeg ble enige om korridorsang.

Jeg startet med «No livnar det i lundar». Dørene åpnet seg og kjente ansikter tittet frem med usikre smil. «Alle fugler» – de fikk sette seg i døråpningen. «Å vesle lerka» – mange sang med, med glød i blikket. «Mellom bakkar og berg» – jeg fikk korfølelse; nå begynte det å låte! «Per Spelmann» – her ble det klapp og godt fotarbeid i stolene – «Bæ, bæ, lille lam/Swing it magistern» – pleierne hang seg på og det swingte bra.

Da lød det fra rullestolen til en flott dame på rundt 75 år: «Hands up, baby hands up, give me your heart». Jeg svarte etter beste evne – med groovy gitar og det jeg kunne av sangen. Da «tok det av»: både pasienter og personale strakte hendene i været – lo, danset, sang, så på hverandre – på to meters avstand – men de gav like fullt hverandre – av sitt hjerte – kjærlighet og glede! Jeg kommer aldri til å glemme det! Midt i det intense alvoret skjedde det – og det gjorde godt for mange!

SUKSESS PÅ SYKEHJEMMET: Eva Marie Toppe – sammen med menighetsbladet – oppfordrer alle til et gjenhør med Ottowans 80-talls hit «Hands up, baby hands up!»

Kunstnernes korona-opplevelser

Den lokale kunstneren Kim Diaz Holm startet med «coronart challenge» på sosiale medier for å holde kontakt med og støtte venner og kolleger over hele verden.

TEKST: KIM DIAZ HOLM

– Da pandemien startet, innså jeg at dette kom til å bli knusende for mange kunstnere og musikere, sier Holm, som du lett finner på sosiale medier ved å søke etter «Den unge herr Holm».

Coronart-prosjektet handler om å skape noe nytt hver dag i korona-karantene, og spre det til verden.

– Samtidig som jeg vandrer rundt og ser etter motiver å male på fjellet, slår det meg ofte hvor heldig jeg er som bor i Salhus. Jeg tenker at det er min plikt å finne ut hvordan jeg kan hjelpe folk som er mindre heldige, sier han.

– Min venn Costin i Romania er redd for å gå ut fordi politiet krever bestikkelsjer. Isaac i New York bevarer sinnsroen med turer på en historisk gravplass, det eneste grønne området på lang avstand. Tania i New Jersey åpnet eget galleri, sitt livs drøm. Nå er det stengt. Erin i Sverige mistet alle pengene sine på avlyste turneer som skulle rocke verden.

KORONA-KUNST: Kim Diaz Holm har her laget et Munch-inspirert selvportrett.

– Vi ses til høsten!

Thor Haavik begynner som kapellan i Salhus menighet fra 1. august. For å stille nysgjerrigheten litt mens vi venter på at han skal tiltre, har Thor sendt oss en presentasjon av seg selv.

Jeg heter Thor Haavik, er 26 år og kommer fra Loddefjord. Jeg er eldst i en søskensflokk på fire og har to fantastiske foreldre. Jeg er glad i Jesus, folk og idrett, har spilt fotball på herrelaget til FK Fyllingsdalen, vært aktiv i Loddefjord menighet og driver Youtube-kanalen Livsgnisten.

Som så mange andre ungdommer valgte jeg å konfirmere meg kristelig, og husker at jeg var stolt over at konfirmasjonsdagen min var på David Beckham sin bursdag. Jeg bar med meg en gudstro også da, men det store i livet var fotball – det var meningen med å være til. I 1. klasse på videregående ble jeg skadet, noe som ble starten på en tung og vanskelig tid. Det opplevdes som om det som hadde gitt mitt liv så mye mening og retning bare ble tatt ifra meg, og jeg satt igjen med en stor tomhetsfølelse.

Noen måneder inn i denne perioden bestemte jeg meg for å forsøke å be til Gud. Jeg ba noe slikt som: «Gud, unnskyld for at jeg har gått min egen vei. Om du finnes, så skal jeg gå 100 prosent for deg». Mens jeg ber dette, skjer det som har forandret mitt liv og min tankegang: Jeg opplever at det strømmer over meg en helt ufattelig kjærighet, tilgivelse og godhet som ikke kan sammenlignes med noe annet jeg har opplevd. Jeg griner og griner, og gleder meg over noe som ikke er mulig å forklare – annet enn at jeg tror det er slik det blir i Himmelten! Jeg opplever Guds godhet, jeg opplever at Gud elsker meg og ønsker meg, jeg opplever at Gud finnes og at han bryr seg om meg! Kvelden 6. mars 2011 er dagen jeg får et møte med Guds kjærighet.

Noen dager senere får jeg kontakt med ungdomspresten som konfirmerte meg, og jeg starter å gå i ungdomsfellesskapet i Loddefjord. Her er jeg aktiv (og etter hvert i jobb som ungdomsarbeider og menighetspedagog) fram til og med i fjor. I disse årene (2011-2019) fullfører jeg videregående, har ett år på Bibelskolen Substans og får master i teologi ved NLA. Gjennom dette har det store for meg blitt å kunne være med å vise hvilken rikdom det er å ta del i den kristne troen og å gjøre mennesker kjent med Jesus.

For å bli prest har jeg studert teologi i 5,5 år ved NLA

NY KAPELLAN: «Jeg tror at det beste jeg kan gjøre er å gi rom for andres bidrag: Da tror jeg mye mer blir gjort» skriver Thor Haavik. (Foto: Privat)

Sandviken, og så tatt avsluttende praktikum ved Menighetsfakultetet i Oslo. Det har vært lærerike og spennende år, hvor kanskje det femte året med masteravhandling skiller seg spesielt ut. Jeg undersøkte om det er historisk troværdig at Jesus stod opp igjen fra de døde, og med min store interesse for trosforsvar (jobbing med vanskelige spørsmål som berører tro og liv) var det artig og utfordrende å forske på et så sentralt og avgjørende spørsmål.

Generelt kan teologistudiet bestå av mye teori, så jeg er også takknemlig og glad for at jeg i studietiden har fått være praktisk gjennom å være aktiv i Loddefjord menighet og som ungdomsprest på Askøy.

Når jeg nå skal begynne mitt arbeidsliv som prest har jeg vært opptatt av å søke meg til et sted hvor jeg kunne sette gode spor, og bety noe for mennesker. Et sted med et aktivt gudstjenesteliv der menigheten vil være til stede og nå ut til lokalsamfunnet. Jeg ønsker å jobbe med ungdommer, og sam-

tidig komme inn i en ‘vanlig prestehverdag’ med de ulike oppgavene som det innebærer. Et sted i bergensområdet var å foretrekke og jeg ønsker å jobbe under en erfaren prest. Dette synes jeg passet godt med Salhus, og jeg ønsket meg derfor hit.

Når jeg ser fremover drømmer jeg om at Salhus menighet er et attraktivt sted for barn og ungdom å være, der de har det kjekt og får vokse inn i den kristne vandringen. Jeg drømmer om at gudstjenestefellesskapet er fylt av småbarnsfamilier som kjenner en tilknytning til fellesskapet og en stor glede av å være del av det – kanskje der barna får gå på søndagskole, mens vi voksne (oss mellom 16-120 år) får et innhold som møter og utfordrer oss i vår hverdag.

Jeg drømmer også om et fellesskap hvor det er plass til, behov for og ønske om at mange bidrar – at man får bidra med den man er og på den måten finner sin plass (som prest har man lyst til å gjøre mye, men jeg tror at det beste jeg kan gjøre er å gi rom for andres bidrag: Da tror jeg mye mer blir gjort!).

Et mål er at hver enkelt som kommer til gudstjenesten skal si: «Dette var fint å være med på», i stedet for: «Dette var fint å se

på.» For så å si noe i duren av: «Ses til uken, og om ikke da, så i alle fall på søndag igjen.»

Jeg tror noe av det fineste man kan gi sine barn er å lære dem å kjenne Jesus, og at en kirke må overlevere for å overleve. Jeg håper derfor at jeg gjennom barne- og ungdomsarbeid kan være med å sette spor i mange barn og unges liv. Videre håper jeg å være en god representant for Jesu kjærighet i møte med

mennesker i ulike situasjoner – alt fra bryllup og konfirmasjon, til sørgetamtale og begravelse. Sammen håper jeg også at vi kan bygge en større menighetskjerne og gjøre det ‘vansklig’ for dem som tar turen innom å ikke bli værende.

Jeg må også si at jeg gleder meg masse til å bli kjent med og å samarbeide med staben og frivillige, og tror at Salhus kommer til å sette mange spor i meg!

Ny, spanande og allsidig kantor i Salhus

1. august byrjar vår nye kantor her i Salhus menighet. Vi har vore på jakt etter ein musikar med brei kompetanse, og det er ingen tvil om at vi skal få ønske velkommen ein spanande og allsidig medarbeidar.

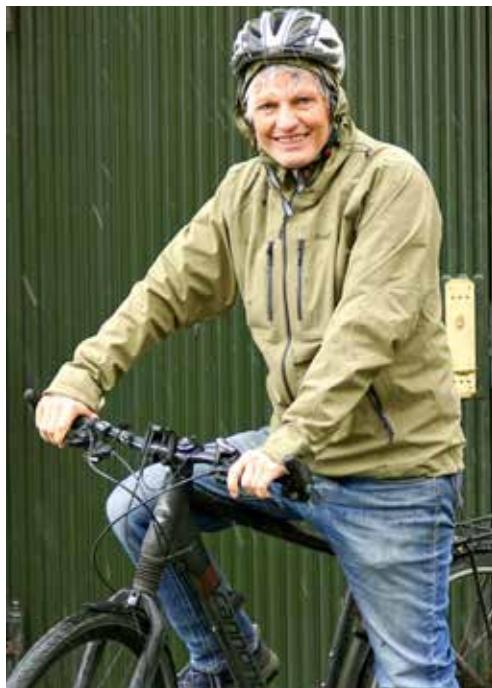
TEKST: HELEN TOPPE, ELISE LINDTNER SÆLE OG KRISTI ELIN AADLAN • FOTO: HELEN TOPPE

Magnar Børnes er 53 år og ekte stril. Oppvachsen på Børnes sør på Sotra, no busett på Landås med kona Kristin og tre døtre. Riktignok flyttar dei to eldste ut til hausten, men minstefjenta på sju er heldigvis heime lenge enno. Magnar er ei kunstnarsjel som elskar å skape. Han er ein habil fotograf, likar å male akvareller og sjølvsagt uttrykke seg musikalsk.

Magnar fortel om ein barndom der kyrkja var ein naturleg del av livet. Liturgien og salmane med ein rikdom av levd liv sette spor i guten. Han fortel om tenåra der det vart eit slit å «få til» å vere kristen. Og om ei spesiell gudsteneste i Sund kyrkje der ein indremisjonshøvding tala så ungguten fekk gripe tak i Guds nåde. Det vart eit viktig steg for Magnar.

Han har fireårig organistutdanning frå Bergen Musikkonservatorium (i dag heiter det Griegakademiet). Eit år med musikk på lærarhøgskulen styrka den pedagogiske kompetansen hans. Kobla med kristendom mellomfag staka det ut kursen for den unge studenten. Musikk, tru og mennesker har prega livet hans sidan.

Under utdanninga jobba han som organist, både som vikar i ulike kyrkjer og som fast tilsett i Sund sokn. Så fekk han jobb i Kristkyrkja i Bergen som musikkansvarleg. Her fekk han rikeleg anledning til å arbeide med mange sjangrar innan kristen musikk – frå salmar til nyare lovesong, orgel og band. Etter 14 år i Kristkyrkja fekk han jobb som deskjournalist i avisas Dagen. Eit anna liv der det handlar om titlar, ingressar, foto og grafisk design. Der har han jobba i ti år no. Framleis kreativ og skapande, men på eit anna felt.

NY KANTOR: Førsteinntrykket er av det sporty slaget: Magnar har sykla Landås-Salhus på ein time! Riktignok på el-sykkel, men likevel! Vi anar at denne karen har meir enn musikk å tilføre Salhus menighet. (Foto: Helen Toppe)

Samstundes kjende Magnar på saknet etter musikken. Han byrja å sjå seg rundt etter passande jobbar. Salhus menighet sökte etter organist med brei kompetanse, og det passa Magnar bra. Han er glad i mange musikkstilar, og har gode erfaringar frå mange kristne sammenhengar. Oppveksten i kyrkja, tensing-leiar i ungdomen, moderne lovesong i Kristkyrkja, bibelskule på Bildøy, kreativ disippeltreningsskule i Ungdom i Oppdrag – alt dette har gjeve Magnar eit solid og breidt repertoar å ause frå.

Men han nølte med å söke på stillinga i Salhus. Rykta sa nemleg at det gamle orgelet der var elendig å spele på. Jon Stubberud, ein god ven og mangeårig organist i Eidsvåg, vart konsultert. Og Jon kunne fortelje at både det nye orgelet i Salhus og alle dei flotte folka i menigheten var gode grunnar til å sökje på jobben.

Magnar Børnes vil meir enn å «berre» spele orgel. Han vil vere med og bygge menighet. Han ønskjer å ta

i bruk eit breidt musikalsk uttrykk av nytt og gammalt. Treffe ulike mennesker. Lovesongsgudstenesta i Salhus gledar han seg til å vere med på. Like eins andre kreative gudstenester. Reknestykket musikk + mennesker + tru blir til saman meir enn 1+1+1. Det kan skje når han spelar til barnekoret, når eldretreffet er samla, når gudstenester vert planlagde og gjennomførde, gjennom samarbeid med frivillige, i bønetimen på torsdagar, saman med kyrkjekoret Con Spirito.

Vi ønsker velkommen ein spanande og litt utradisjonell kantor. Må han trivast, blomstre og sette gode spor i Salhus menighet.

Velkommen til kirke!

Søndag 14. juni

Kl. 11.00: Lovsangsgudstjeneste. Kollekt til misjonsprosjekt.

Søndag 21. juni

Kl. 11.00: Høymesse. Kollekt til Kirkelig dialogsenter.

Søndag 5. juli

Kl. 19.00: Kveldsgudstjeneste. Kollekt til NMS.

Søndag 19. juli

Kl. 11.00. Hovedgudstjeneste. Kollekt til menighetenes arbeid.

Søndag 2. august

Kl. 11.00: Hovedgudstjeneste. Kollekt til Stefanusalliansen.

Søndag 16. august

Kl. 11.00: Hovedgudstjeneste. Kollekt til menighetenes arbeid.

Søndag 23. august

Kl. 11.00: Familiegudstjeneste. Kollekt til misjonsprosjekt. Ranselgudstjeneste 5+6 åringer + Konsert.

Søndag 30. august

Kl. 11.00: Konfirmantpresentasjon. Kollekt til Kirkens nødhjelp.

Søndag 30.august

Kl. 13.00: Konfirmantpresentasjon Mariagruppen. Kollekt til Kirkens nødhjelp.

Lørdag 5. september

Kl. 10.30: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kollekt til ungdomsarbeidet.

Lørdag 5. september

Kl. 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kollekt til ungdomsarbeidet.

Søndag 6. september

Kl. 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kollekt til ungdomsarbeidet.

Lørdag 12. september

Kl. 10.30: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kollekt til ungdomsarbeidet.

Lørdag 12. september

Kl. 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kollekt til ungdomsarbeidet.

Søndag 13. september

Kl. 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste. Kollekt til ungdomsarbeidet.

LIVETS GANG

Døpte

21.3.2020: Thale Haugland Haugsbø (døpt i Åsane kirke)

5.4.2020: Emma Kaland Børnes

19.4.2020: Casper Gjeldsvik Dale

10.5.2020: Josefine Sørbø-Stenestø

10.5.2020: Adamas Vaitkus

24.5.2020: Brian Seth

31.5.2020: Lars Sundby Hovland

Døde

13.3.2020: Torunn Anny Dale (Møllendal kapell)

20.3.2020: Paul Davidsen (Åsane gamle kirke)

Søndag 20. september

Kl. 11.00: Hovedgudstjeneste. Kollekt til Bibelselskapet. 60-årskonfirmanter.

Søndag 27. september

Kl. 11.00: Familiegudstjeneste. Kollekt til KFUK/KFUM. Korgudstjeneste/speidere/høsttakkefest.

Endelig

AV AUDUN MYKSVOLL

Endelig skal vi få samles igjen
Til glede for oss som er til stede
Samles til lovsang, bibel og bønn
Som gir oss mot til å la oss inspirere

Glade disipler i Mesterens spor –
De fulgte Ham tett innpå livet
Sterke og svake, store og små
Det var alltid en plass ved Hans side

Nå er det vi som får samles igjen –
Til nderlig takk og til glede
Huset er ordnet og varmen satt på
Og vår Frelser vil være her til stede

Så er Han nær med sin fylde og kraft
Det bugner av nåde på bordet
Deler den kraft som de første fikk ha
De fikk den – vi får den ved Ordet

Spise sammen- prosjektet utsettes

I forrige menighetsblad kunne du lese om Spise Sammen Mjølkebåren, et spennende prosjekt der du inviteres til fellesmiddager. Dette blir utsatt til 2021 grunnet smittevernregler. Godt å ha noe å glede seg til!

KIRKESKYSS:

Trenger du skyss til kirken?

Ta kontakt med administrerende leder Kristi Aadland for mer info, tlf: 55 36 22 41

BESØKSTJENESTE

Har du lyst å være med i besøks-tjenesten? Er en av dine mye alene? Ta kontakt med administrerende leder Kristi Aadland for mer info..

UTLEIE AV MENIGHETS- SENTERET

Trenger du lokale til dåpsfest, konfirmasjon, minnesamvær eller lignende, så er menighetssenteret en perfekt plass. Velutstyrt kjøkken til 70 personer, nydelig utsikt over Salhusfjorden og gode parkerings-forhold. Ta kontakt med administrerende leder Kristi Aadland, tlf: 55 36 22 41

KONTORTID

Tirsdag, onsdag og torsdag kl. 9:00-13:00. Unntak kan forekomme. Direktenummer til staben, se side 2.

Formiddagstreff i Salhus menighetssenter

I høst inviterer vi som vanlig til tre formiddagstreff i menighetssenteret. På grunn av smittevernregler kan det hende at disse, eller noen av dem, må avlyses. Men vi planlegger optimistisk og lover spennende program og god mat, som alltid.

Skulle det bli avlysning, vil vi kunngjøre dette. Enn så lenge – sett av datoene: Torsdag 17. september kl. 12, torsdag 29. oktober kl. 12 og torsdag 10. desember kl. 12.
VELKOMMEN!

Sommerkonserter i kirken

- Torsdag 25/6 kl. 19.30: Cathrine Snipsøy (sopran), Camilla Bernt (alt) og Jan Røshol (klaver og orgel). Vi benytter bl.a. noen av Svein Ellingsens salmer, som i sin tid ble skrevet til St. Hans-verket «Rydd vei for Herren».
- Torsdag 9/7 kl. 19.30: Sangsolister med Jan Røshol på klaver og orgel.

Konsertene retter seg etter rammer for gjeldende smitteregler for avstand og antall. Fri entré/kollekt.

- 27.3.2020:** Milly Oliva Andersen (Åsane gamle kirke)
7.4.2020: Jan Sverre Brath Tvedt (Salhus kirke)
14.4.2020: Øyvind Nordgreen (Åsane gamle kirke)
16.4.2020: Inger Johanne Jensen (Åsane gamle kirke)
17.4.2020: Elisabet Margrethe Toppe (Åsane gamle kirke)
29.4.2020: Tore Mæland (Salhus kirke)
8.5.2020: Holger Oddfin Hansen (Åsane gamle kirke)
13.5.2020: Eldbjørg Nordvik (Fana kirke)
13.5.2020: Magnus Henrik Lundøy (Salhus kirke)
15.5.2020: Olga Samuelsen (Eidsvåg kirke)
19.5.2020: Lars Johan Haaland (Åsane kirke)
29.5.2020: Thorolf Pisani (Åsane kirke)